

GEMEENTE ENSCHEDE

PFAS DE BLEEKERIJ BOEKELO

STADSDEELCOMMISSIE WEST

14 MEI 2024

ENSCHEDE

VAN APRIL 2022 TOT NU

- In 2022
 - onderzoek naar verdachte locaties in Enschede na oproep ministerie
 - Gebruik PFAS in proces textielveredeling (Texoprint)
 - Historie locatie: branden geblust met PFAS-houdend blusschuim
 - sanering 2 speeltuinen
 - aankondiging nader (bodem)onderzoek.
- Het nader onderzoek bestaat uit 4 fases:
 1. Onderzoek naar PFAS in grond en grondwater in de openbare ruimte
 2. Onderzoek naar PFAS in oppervlaktewater (beken, vijvers) en waterbodem
 3. Onderzoek naar PFAS in tuinen
 4. Bepalen van te nemen maatregelen

- *Fases 1 en 2: uitvoering begin 2023, rapporten opgeleverd in april en gedeeld met bewoners in de nieuwshrief van 26 mei 2023 (openbaar op enschede.nl/ondergrond)*

RESULTATEN FASE 1 EN 2

- **Fase 1 - grond in de openbare ruimte:**

- overgrote deel onder de INEV norm van 59 µg /kg
- plaatselijk enkele waarden boven de INEV norm
- verwachting: saneren van vervuilde plekken, ná sanering tuinen

- **Fase 1 – grondwater openbare ruimte:**

- overschrijding INEV norm op helft van de onderzochte plekken

- **Fase 2: oppervlaktewater :**

- vijvers en de Teesinkbeek zijn vervuild met PFAS
- contacten met het Waterschap Vechtstromen die de vijvers en de beek beheert.

RESULTATEN FASE 3: TUINONDERZOEKEN

- Gestart in maart 2023
- 225 adressen in de wijk aangeschreven
- 215 onderzocht
- Gemiddeld 8 boringen per tuin (4 voor, 4 achter) = ongeveer 1.750 boringen
- 145 adressen **onder** INEV norm van 59 µg/kg
- 97 voor- en achtertuinten van 70 huiseigenaren **boven** INEV norm van 59 µg/kg
 - Daarvan 25 ernstig en spoedeisend (= boven 234 µg/kg, verplichte sanering)
 - 45 ernstig (= tussen 59 µg/kg en 234 µg/kg, vrijwillige sanering)

PFAS = PIONIEREN

Er is geen 'handleiding' voor PFAS-saneringen in woonwijken.

- Daarom nauw contact met **GGD Twente, RIVM en Ministerie**
- **Landelijke inzichten en adviezen** ontstaan tijdens dit project

Bijvoorbeeld:

- **Bij aanvang project maart 2023:** Standaardanalyse op 30 verschillende PFAS/stoffen. Toetsing alleen op PFOS/PFOA.
- **Zomer 2023:** Relatief veel precursors gevonden. I.o.m. RIVM/GGD tellen we die mee.
- **September 2023:** TOP analyses. Uitkomsten x 1.3 voor de 4 precursors
- **November 2023:** Nieuw beleid provincie: meetellen alle 30 stoffen die zijn onderzocht

AKKOORD PLAN VAN AANPAK

14 DECEMBER 2023

- Tuinen boven 234 µg/kg **verplicht saneren** (wettelijk)
- Tuinen tussen 59 µg/kg – 234 µg/kg **vrijwillig saneren** (zorgvuldigheid)
- **Onderscheid** maken tussen voor- en achtertuinen (wens bewoners)
- Toetsing op PFOS/PFOA + (4 precursors x 1,3) + 30 overige stoffen **aan INEV** (overleg RIVM/GGD)
- Dekking kosten via SPUK (beschikking november 2023)

*Tuinrapporten + conclusies wel/niet saneren
in de wijk bezorgd voor 22 december 2023*

CONTACT MET BEWONERS

Tot nu toe:

- Rapporten zijn door ons zelf bezorgd in de wijk. En bij de bewoners waar gesaneerd moet worden is geprobeerd de rapporten persoonlijk te overhandigen.
- 6 bijeenkomsten (clusters) in 2024 (5,6 en 7 februari) voor de 'saneringsadressen'
- 2 informatiebijeenkomsten in 2022 (april en december)
- 19 (digitale) nieuwsbrieven
- Brieven voor iedere specifieke situatie
- 15 'keukentafelgesprekken'
- Makkelijk bereikbaar via telefoon en mail. Wordt heel veel gebruik van gemaakt.

CONTACT MET BEWONERS

Vanaf nu:

- Alle 70 te saneren tuinen zijn geschouwd
- Regelmatig nieuwsbrieven uitbrengen
- We zijn en blijven beschikbaar via mail/telefoon en gewenste persoonlijke gesprekken
- Vanaf half mei structureel aanwezig in de wijk op brandweerkazerne Boekelo
- 70 persoonlijke gesprekken over graafplannen + taxatie in de brandweerkazerne

HOE VERDER?

Formele procedure

- Ontwerpbeschikking
- Openbare publicatie
- Mogelijkheid zienswijzen
- Definitieve beschikking
- Mogelijkheid bezwaar/toestemmingsverklaring/beroep

Afspraken bewoners

- Aanpak/Plan per tuin
- Taxatie
- Persoonlijke gesprekken:
 - akkoord taxatie
 - akkoord met graafplan

Sanering

- 1 meter schone grond (leeflaag) aanbrengen
- Aanbesteding
- Oplossing afvoer/acceptatie vervuilde grond
- Geplande start saneringen najaar 2024
- Geschatte doorlooptijd 7 maanden

SPUK : AANVRAAG / TOEKENNING

De Bleekerij in Boekelo (Vml. Texoprint terrein)	Aangevraagd bedrag excl. btw
a. Aanvullend onderzoek Boekelosestraat	€ 20.000
b. Saneringen tuinen met gehalten > INEV	€ 4.505.000
c. Sanering openbare ruimte met gehalten > INEV	€ 2.715.000
d. Aanvullend onderzoek vijver 1, beek en landbodem noordzijde woonwijk	€ 30.000
e. Sanering vijver 1, beek en landbodem noordzijde woonwijk	€ 1.640.000
f. Onderzoek vijver 3	€ 20.000
g. Maatregelen om toename grondwaterverontreiniging tegen te gaan	€ 300.000
Totaal	€ 9.280.000